

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1,535 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 317 คน โดยหาขนาดของกลุ่มได้มาจากการใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

46

(Taro Yamane) (ยุทธพงษ์ กัษวรัตน์, 2543 : 79) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้เท่ากับ .05 ซึ่งแทนค่าในสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ได้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 317 คน และทำการหาสัดส่วนในแต่ละตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งจำแนก ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้แทนครู	169	35
2. ผู้แทนผู้ปกครอง	169	35
3. ผู้แทนองค์กรชุมชน	169	35
4. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	169	35
5. ผู้แทนศิษย์เก่า	169	35
6. ผู้แทนองค์กรทางศาสนา	199	41
7. ผู้ทรงคุณวุฒิ	322	66
8. ผู้บริหารสถานศึกษา	169	35
รวม	1,535	317

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

47

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามการศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย สถานภาพ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert's rating scale) (ยูทพงษ์ กัยวรรณ. 2543 : 108) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

มาตรการวัดและการแปลผลกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และนำมาสร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอบริการที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โครงสร้าง หลักวิชา ตลอดจนภาษาที่ใช้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของอาจารย์ที่ปรึกษามาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง หลักวิชา โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติ ของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน ว่าต้องสำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าปริญญาโท มีประสบการณ์ในด้านการบริหารการศึกษา หรือ นิเทศการศึกษา และมีผลงานการวิจัยทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 ปี ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC (Index of item objective congruence) โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

เห็นด้วย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	มีค่าคะแนนเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	-1

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับ วัตถุประสงค์ของการวิจัย
	$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 แสดงว่าข้อคำถามที่ได้มีความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.89

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

49

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นแล้ว มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยทำหนังสือชี้แจงแนบไปกับแบบสอบถามให้กับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย การเก็บข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องการให้ครบทุกประเภท คือ ผู้แทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรทางศาสนา ผู้บริหารสถานศึกษา และแจ้งกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

3. การรับแบบสอบถามผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจากสถานศึกษา

4. ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 317 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 317 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้ได้คำตอบที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์คำนวณสถิติของข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

50

2. การศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ใช้การตรวจให้คะแนนและหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละรายการและแปลผลเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

2.1 การแปลผลค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในระดับน้อยที่สุด

2.2 การเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพและองค์ประกอบต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างผู้วิจัยดำเนินการทางสถิติตามลำดับ ดังนี้

ทำการทดสอบความแตกต่าง ถ้าความแตกต่างเท่ากัน จะวิเคราะห์โดยใช้ F-test ในการทดสอบสมมติฐาน กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และในกรณีที่พบว่าค่า F Statistic มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post-Hoc comparisons) ด้วยวิธีการของแกมส์ โฮเวลล์ (Games-Howell)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา 51

1. สถิติพื้นฐาน
  - 1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
  - 1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยทำการทดสอบสมมติฐาน กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในกรณีที่พบว่า ค่า F Statistic มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post-Hoc comparisons) ด้วยวิธีการของ เกมส์ โฮเวลล์ (Games-Howell)